

Sport en mondgezondheid on line 2

Sportduiken brengt risico's met zich mee. In deze bijdrage komen websites aan bod met informatie over de veiligheid en de gezondheid van mensen bij het sportduiken. Veel nuttige informatie is te vinden op de websites van het Divers Alert Network en van de Nederlandse Vereniging voor Duikgeneeskunde.

Sportduiken is niet ongevaarlijk

Het is algemeen bekend dat sportduiken risico's met zich meebrengt en daarom onderworpen is aan een goede voorbereiding. Wie gaat duiken, moet in de eerste plaats een duikmedische keuring ondergaan ter controle van de gezondheid en de conditie. Bovendien moet men getraind zijn in het bedienen van de duikapparatuur en goed kunnen omgaan met stress tengevolge van onverwachte gebeurtenissen die onder water vaak een levensbedreigend karakter kunnen hebben. Duiken vereist ook discipline en een voortdurend bewustzijn van de effecten van de temperatuur, de druk van het water op het lichaam en van de tijd die men onder water is (Feenstra, 2005). De drukverschillen die tijdens het duiken en het opstijgen optreden, kunnen invloed uitoefenen op het gebit, met soms vervelende gevolgen (Scheper *et al.*, 2005). Dat men niet onvoorbereid kan gaan duiken, wordt ook uitgedragen door de organisaties die zich bezighouden met de veiligheid en de gezondheid in de duiksport. Wie de websites hiervan bezoekt, krijgt niet alleen inzicht in de technische aspecten van het duiken, maar ook in de gezondheidsproblematiek van sportduikers.

Een serieuze website met informatie over de gezondheidsaspecten van de duiksport is de website van het Divers Alert Network (DAN). Dit is een organisatie die zonder winstoogmerk werkt, en in 1980 vanuit de Duke Universiteit is opgezet en wetenschappelijk onderzoek verricht naar de veiligheid en de gezondheid van sportduikers. De organisatie heeft vertakkingen over de hele wereld en levert expertise en adviezen aan de duikgemeenschap. Het netwerk is primair opgezet om bij duikongevallen medische hulp en adviezen te kunnen geven, waar ook ter wereld. Daarnaast wil de organisatie een objectieve bron van informatie zijn voor zowel professionele als recreatieve duikers. De organisatie telt meer dan een kwart miljoen leden die niet alleen over deze informatie kunnen beschikken, maar ook een aantal andere voordelen genieten, bijvoorbeeld op verzekeringstechnisch gebied.

Op de website van het DAN (www.diversalertnetwork.org) is de gebruikelijke indeling te zien met aan de linkerkant het hoofdmenu, in het midden het informatieve gedeelte, en aan de rechterkant – in dit geval – de logo's van diverse sponsororganisaties. Het hoofdmenu is tamelijk uitgebreid en biedt inzicht in de organisatiestructuur, het lidmaatschap, de verzekeringen en de nieuwsrubrieken. Ook is er een on line winkel voor duikmateriaal te vinden. In het kader van dit themanummer zijn de onderdelen Diving Medicine, Medical Research, Training & Education en CME (continuing medical education) het meest interessant. Diving Medicine is onderverdeeld in een groot aantal onderwerpen, waarbij de Medical FAQ (frequently asked questions) en de Medical Articles via een alfabetisch register zeer uitgebreide informatiebronnen zijn voor bijna alle medische aspecten van het duiken. Onder het kopje 'Dental' wordt – weliswaar summier in vergelijking tot medische onderwerpen – een aantal dentale problemen gepresenteerd, zoals



Logo van het Divers Alert Network.

problemen met orthodontische apparatuur en de eventuele gevolgen van extracties. Verder staan in dit onderdeel telefoonnummers voor adviezen en noodgevallen. Het telefoonnummer voor noodgevallen is 24 uur per etmaal bereikbaar. Er is ook een emailvragenrubriek voor duikers en artsen. Via deze rubriek kan contact worden gelegd met artsen die in sportduiken zijn gespecialiseerd. De Medical Research bevat de overzichten van onderzoeksprojecten en een bestand met publicaties. De afdeling Training & Education geeft een overzicht van de cursussen voor duikers, duikstructureurs en artsen die zijn gespecialiseerd in hulp bij duikongevallen. De CME is bedoeld voor zorgverleners die zich bezighouden met de medische problematiek van het duiken. Onder het menukopje 'Contact' staan alle belangrijke gegevens van de organisatie, evenals de links naar de DAN-organisaties in Europa, Japan, het Verre Oosten en Zuid Afrika. Via de link www.daneurope.org krijgt men toegang tot het Europese deel waar in het hoofdmenu ook de organisatie in de Benelux is te vinden. Via het adres www.daneurope.org/ned/regionalnews.htm komt men terecht bij het Nederlandstalige deel. De menuonderdelen hier zijn voorzien van zeer nuttige informatie. De specifiek medische literatuur is echter in het Engels.

Tot slot nog iets bijzonders. Liefhebbers van onderwaterfotografie kunnen hun hart ophalen aan de jaarlijkse 'photo contest' op de website (www.daneurope.org/photocontest/eng/index.htm). Iedereen kan on line inschrijven en foto's opsturen. Het is zeker de moeite waard om er een kijkje te nemen!

In Nederland houdt de Nederlandse Vereniging voor Duikge-

Openingspagina van www.diversalertnetwork.org.



neeskunde zich bezig met de opleiding en de begeleiding van artsen die zich toelagen op de specifieke gezondheidsproblemen van sportduikers. De vereniging is in 1990 opgericht door circa veertig artsen, waaronder specialisten uit verschillende disciplines, die geïnteresseerd waren in de hogedrukfysiologie, de duikgeneeskunde, de hyperbare geneeskunde en de medische aspecten van het werken onder overdruk. Een deel van dit gezelschap was jarenlang onderdeel van de Medische Commissie van de Nederlandse Onderwatersport Bond. Veel leden zijn zelf sportduikers en komen beroepshalve in aanraking met de medische problemen van het duiken. Deze wetenschappelijke vereniging is toegankelijk voor alle Nederlandstalige artsen, tandartsen en apothekers en richt zich op zorgverleners en geïnteresseerden op het terrein van de duikgeneeskunde. De vereniging beheert een alfabetische lijst van gecertificeerde sportduikers-artsen in Nederland. De website is te bereiken via www.duikgeneeskunde.nl. Deze website is primair bedoeld voor artsen. Duikers met vragen worden doorverwezen naar andere websites.

Onderwaterschoonheid.

Op internet komt de medische problematiek van het duiken uitgebreid aan de orde. Geconstateerd moet echter worden dat de orale implicaties onderbelicht zijn.

Literatuur

- FEENSTRA L. Problemen in het hoofd-halsgebied bij duikers. Ned Tijdschr Tandheelkd 2005; 112: 162-167.
- SCHEPER WA, LOBBEZOO F, EIJKMAN MAJ. Orale problemen bij duikers. Ned Tijdschr Tandheelkd 2005; 112: 168-172.



Sports and oral health on line 2

Scuba diving is accompanied by some risks. This article deals with some websites about the safety and health of scuba divers. Informative websites are those of the Divers Alert Network and the Dutch Society of Scuba Diving Medicine ('Nederlandse Vereniging voor Duikgeneeskunde').